

Kalevan hallituksen hyväksymät säästövakuutusten lisätujen jakamista koskevat tavoitteet 1.1.2003 alkaen

Yleistä

Tässä kerrotut periaatteet pyrkivät antamaan riittävän kuvan säästövakuutusten lisätujen keskeisistä määräytymisperusteista. Tarkka matemaattinen laskentamalli sisältää lisäksi erilaisia koko kantaa koskevia vuosittaisia täsmäytyksiä sekä tuotekohtaisia laskentaparametrien eroja.

Kalevalla on oikeus muuttaa periaatteita ja järjestelmän yksityiskohtia milloin tahansa.

Nämä lisätujen jakamista koskevat tavoitteet eivät ole osa vakuutusopimusta.

Säästövakuutusten lisätujen jakamista koskevat tavoitteet

Kalevan lisätujärjestelmän tavoite on jakaa vakuutuksille lisätuna niiden tuottamaa ylijäämää mahdollisimman oikeudenmukaisesti, ottaen kohtuullisessa määrin huomioon sekä näille vakuutuksille annettavien lisätujen kokonaismäärän että niiden jakautumisen osalta näiden vakuutusten tuottaman ylijäämän määrä ja muodostumistapa. Lisäedut eivät saa vaarantaa lain mukaan määräytyvien vakavaraisuusvaatimusten täyttymistä tai lisätujen tason jatkuvuutta.

Säästövakuutusten lisäedut muodostuvat kahdesta osasta, vuotuisesta asiakashyvityksestä ja vakuutuksen päätyttyä määräytyvästä ylimääräisestä lisäedusta.

Säästöhenkivakuutuksilla tarkoitetaan tässä yhteydessä vakuutuksia, joiden päättyessä maksetaan säästösumma. Sellaisia Optimi-vakuutuksia, joiden pääasiallinen tarkoitus on maksettujen maksujen perusteella ollut pelkän riskiturvan ylläpitäminen, ei pidetä säästövakuutuksina.

Asiakashyvitys

Kalevan hallitus päättää vuosittain asiakashyvityksen, joka lisätään vakuutuksen vakuutussäästöihin ja ilmoitetaan vakuutuksenottajalle vuosikirjeellä.

Kaleva voi lopettaa asiakashyvitysten antamisen tilapäisesti tai pysyvästi mutta ei peruuttaa jo annettuja asiakashyvityksiä.

Ylimääräinen lisäetu (ns. ”terminaalibonus”)

Vakuutussäästöjen kateomaisuuden ja säästövakuutusten vaatiman vakavaraisuuspääoman lisäksi yhtiöllä on merkittävästi säästövakuutuksiin liittyvää ylimääräistä varallisuutta. Vakuutusyhtiölain mukaan kohtuullinen osa tästä ylijäämästä on palautettava säästövakuutusten ottajille. Tämän ylijäämän palauttamiseksi on vuosittain annettavien asiakashyvitysten rinnalle kehitetty vakuutuksen päätyttyä määräytyvä ylimääräinen lisäetu. Tavoitteena on jakaa ylimääräinen lisäetu vakuutusten kesken ansaintaperiaatteen mukaisesti. Ansaintaperiaate eliminoi mahdollisuuden spekuloida lisämaksuilla tai takaisinostoilla.

Ylimääräisen lisäedun suuruus riippuu yhtiön vakavaraisuuden lisäksi kunakin vuonna vakuutuksessa olleista varoista sekä laskuperustekorosta, asiakashyvityksistä ja yhtiön pääomien tuotoista. Hyvitys- ja tuottohistoriaa seurataan vuodesta 1993 alkaen, jonka jälkeen pääosa yhtiön ylimääräisestä varallisuudesta on syntynyt.

Kullekin säästövakuutukselle lasketaan vuodesta 1993 tai myöhemmästä myöntämisvuodesta alkaen vakuutuksen laskennallista osuutta omaisuuteen. Laskennallinen osuus omaisuuteen kasvaa tai vähenee vuosittain yhtiön säästövakuutuskan-

nan (vuodesta 2005 vuoteen 2017 saakka yhtiön sijoituskanan ja vuoteen 2004 asti kokonaispääoman) tuoton mukaisesti. Vuoden aikana maksetut vakuutusmaksut tai säästöjen osittaiset takaisinostot otetaan laskennassa huomioon.

Kuvatulla tavalla saadusta laskennallisesta omaisuusosuudesta vähennetään vakuutuksen säästöt sekä vakuutuksen vaatima vakavaraisuuspääoma. Näin saadusta erotuksesta lisätuna annetaan 80 prosenttia vakuutuksen päätyttyä vakuutetun kuolemaan tai säästösumman maksamiseen sovittuna aikana. Täydellisen takaisinoston yhteydessä

Kalevan hallituksen hyväksymät säästövakuutusten lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet 1.1.2003 alkaen

annettava määrä on 70 prosenttia. Osittaisen takaisinoston yhteydessä ylimääräistä lisäetua ei makseta.

Ylimääräinen lisäetu voi laskuperusteen mukaan kasvaa tai alentua milloin tahansa. Ylimääräinen lisäetu tarkistetaan kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Ylimääräinen lisäetu määräytyy edun maksamispäivän perustein.

Kaleva voi milloin tahansa muuttaa ylimääräisen lisäedun antamisen perusteita.

Muuta

Oheisista kuvista voidaan päätellä, että säästövakuutuksiin liittyvä ylimääräinen omaisuus kasvoi esimerkiksi vuosina 2012 ja 2013, mutta pieneni osakemarkkinoiden epäsuotuisan kehityksen seurauksena vuosina 2001, 2008 ja 2011.

Vuonna 2019 ylimääräistä lisäetua alennettiin sijoitustoiminnan tuloskehityksen perusteella 7.3.2019.

Lisäsijoitusten tekemistä olemassa oleviin vakuutuksiin alettiin rajoittaa vuonna 2004 yleisen korkotason alenemisen seurauksena. Vuonna 2017 lisäsijoitukset rajoitettiin säästömaksusuunnitelmien mukaisiksi erittäin alhaisen korkotason vuoksi. Samassa yhteydessä ylimääräisen lisäedun tasoa kasvatettiin. Jatkossa ylimääräisen lisäedun

Kalevan sijoitustoiminnan tuotto ja annetut hyvitykset 1993–2019

	Sijoitustoiminnan tuotto *)	Annetut hyvitykset
1993	13,6 %	8,0 %
1994	0,9 %	8,0 %
1995	8,8 %	7,7 %
1996	11,8 %	7,2 %
1997	15,6 %	6,5 %
1998	14,7 %	6,5 %
1999	21,9 %	9,0 %
2000	18,8 %	8,0 %
2001	-0,7 %	7,5 %
2002	0,1 %	7,0 %
2003	10,3 %	6,0 %
2004	10,2 %	6,0 %
2005	13,4 %	5,0 %
2006	9,8 %	5,0 %
2007	4,1 %	5,0 %
2008	-10,8 %	4,5 %
2009	16,7 %	5,0 %
2010	11,8 %	4,5 %
2011	-1,0 %	4,5 %
2012	9,9 %	4,5 %
2013	9,4 %	4,5 %
2014	5,5 %	4,5 %
2015	9,3 %	4,5 %
2016	5,9 %	4,5 %
2017	6,2 %	4,5 %
2018	-4,4 %	4,5 %
2019	12,7 % (arvio)	4,5 %

*) Vuoteen 2004 asti kokonaispääoman tuotto, vuodesta 2005 vuoteen 2017 saakka nettotuotto käyvin arvo in sitoutuneelle pääomalle ja vuodesta 2018 lähtien säästövakuutuslaskennan nettotuotto käyvin arvo in. Lisäksi vuonna 2017 tehtiin ylimääräinen kertakorotus, jota tarkennettiin vuonna 2018.

tasossa huomioidaan toteutuneen sijoitustoiminnan tuoton lisäksi myös korkotason suuruus – ylimääräinen lisäetu saattaa pienentyä korkotason alentuessa ja ylimääräinen lisäetu saattaa kasvaa korkotason kasvaessa.

Kalevan tärkeimpänä tehtävänä säästövakuutus-ten osalta on varmistaa laskuperustekorona maksaminen asiakkaidemme nykysäästöille vakuutusten päättymiseen saakka. Toissijaisena tehtävänä on jakaa mahdollista laskuperustekorona ylittävää sijoitustoiminnan tuottoa lisäetuina.

Riskivakuutusten lisäedut

Suurimmassa osassa säästövakuutuksia on myös riskiturvaa, eli vakuutuksen kuolintapaussumma ilman lisäetuja ylittää vakuutussäästöjen määrän. Riskivakuutusten ylijäämää jaetaan yksilöllisissä henkivakuutuksissa korottamalla kuolintapaussummia ja/tai antamalla maksunalennuksia.

Alla olevan taulukon kohdassa ”Maksetut korvaukset ilman lisäetuja yksilöllisessä henkivakuutuksessa (MEUR)” on esitetty rivillä ”Vakuutetun kuoleman takia päättyneille vakuutuksille” sekä vakuutussäästöjen että riskiturvan yhteissumma ilman lisäetuja kuolintapauksessa. Alla olevan taulukon kohdassa ”Ylimääräiset lisäedut ja kuolintapaussumman korotukset (MEUR)” on esitetty rivillä ”Vakuutetun kuoleman takia päättyneille vakuutuksille” maksettujen ylimääräisten lisäetujen määrä kuolintapauksissa (säästövakuutusten yli-

jäämän jako) ja rivillä ”Kuolintapaussummien korotukset” on esitetty maksettujen lisäetujen määrä kuolintapauksissa (riskivakuutusten ylijäämän jako).

Kaleva voi milloin tahansa muuttaa kuolintapaussummien korottamisen ja/tai annettujen maksunalennusten perusteita.

Takuupääoman korko

Kalevan takuupääoma on noin 8,4 m€ ja Kaleva on maksanut viime vuosina takuupääomalle korkoa noin 0,84 m€ vuodessa.

Kalevan hallituksen hyväksymät säästövakuutusten lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet 1.1.2003 alkaen

Milj. €	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Maksetut korvaukset yksilöllisessä henkivakuutuksessa ilman lisäetuja																	
Sopimuksen mukaan erääntyneille vakuutuksille	42,6	45,9	51,2	190,6	61,0	29,8	22,3	40,5	24,7	11,1	11,2	20,1	77,7	12,6	12,5	5,3	11,2
Takaisinostoon päätyneille vakuutuksille ¹⁾	54,8	37,9	21,8	34,2	32,2	55,2	20,0	14,4	27,0	15,8	14,4	32,1	16,7	8,2	10,0	11,1	29,5
Vakuutetun kuoleman takia päätyneille vakuutuksille	11,6	22,4	8,7	10,0	10,9	10,2	10,3	9,4	8,9	7,2	14,2	6,6	10,2	7,2	19,5	13,2	7,7
Yhteensä	109,0	106,2	81,7	234,8	104,1	95,2	52,6	64,3	60,6	34,1	39,8	58,8	104,6	28,0	42,0	29,6	48,4
Lisäedut																	
Ylimääräiset lisäedut																	
Sopimuksen mukaan erääntyneille vakuutuksille	15,0	17,1	18,8	92,6	35,6	28,6	13,0	33,6	20,3	10,8	10,7	19,9	56,8	14,9	14,2	11,3	15,2
Takaisinostoon päätyneille vakuutuksille	2,5	1,9	1,8	3,3	4,8	9,8	2,8	3,7	9,4	4,3	3,8	23,8	9,9	3,4	4,1	6,9	15,1
Vakuutetun kuoleman takia päätyneille vakuutuksille	0,9	3,4	1,6	3,2	4,3	2,6	2,3	3,5	3,5	2,4	6,3	2,5	6,9	4,2	7,3	12,7	7,5
Kuolemantapaussummien korotukset	1,8	2,0	2,0	2,1	1,9	2,0	1,7	1,4	2,0	1,6	2,1	2,2	1,6	2,2	2,1	2,9	3,3
Yhteensä	20,2	24,4	24,2	101,2	46,6	43,0	19,8	42,2	35,2	19,1	22,9	48,4	75,2	24,7	27,7	33,8	41,1
Asiakashyvitykset	13,3	13,6	5,3	3,7	3,4	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	33,5	38,0	29,5	104,9	50,0	43,0	22,8	42,2	35,2	19,1	22,9	48,4	75,2	24,7	27,7	33,8	41,1

Prosenttia	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ylimääräisen lisäedun ja kuolemantapaussummien korotusten maksettuja korvauksia korottava vaikutus keskimäärin																	
Sopimuksen mukaan erääntyneille vakuutuksille	35,2 %	37,3 %	36,7 %	48,6 %	58,4 %	96,0 %	58,3 %	83,0 %	82,2 %	97,3 %	95,5 %	99,0 %	73,1 %	118,3 %	113,6 %	213,2 %	135,7 %
Takaisinostoon päätyneille vakuutuksille	4,6 %	5,0 %	8,3 %	9,6 %	14,9 %	17,8 %	14,0 %	25,7 %	34,8 %	27,2 %	26,4 %	74,1 %	59,3 %	41,5 %	41,0 %	62,2 %	51,2 %
Vakuutetun kuoleman takia päätyneille vakuutuksille	23,3 %	24,1 %	41,4 %	53,0 %	56,9 %	45,1 %	38,8 %	52,1 %	61,8 %	55,6 %	59,2 %	71,2 %	83,3 %	88,9 %	48,2 %	118,2 %	140,3 %
Yhteensä	18,5 %	23,0 %	29,6 %	43,1 %	44,8 %	45,2 %	37,6 %	65,6 %	58,1 %	56,0 %	57,5 %	82,3 %	71,9 %	88,2 %	66,0 %	114,2 %	84,9 %
Asiakashyvitykset	1,5 %	1,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,0 %	0,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

¹⁾ Sisältää vakuutuksen päättävien täydellisten takaisinostojen lisäksi myös osittaiset takaisinostot, joihin vakuutus ei pääty.